

J. Cyrankiewicz na czele Komitetu Obchodu „Tygodnia Dąbrowszczaków”

Ukonstytuował się Komitet Obchodu XX rocznicy powstania polskich ochotniczych oddziałów brygad międzynarodowych (Dąbrowszczaków) w Hiszpanii (1936-1939). Skład Komitetu jest następujący:

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU:
Józef Cyrankiewicz, przewodniczący Rady Naczelnej ZBoWiD, prezes Rady Ministrów.

CZŁONKOWIE:
Wacław Barcikowski — zastępca przewodniczącego Rady Państwa.

Aleksander Bekier — b. zastępca komisarza V Korpusu Republikańskiej Armii Hiszpańskiej.

Red. Wiktor Borowski — prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich.

Władysław Broniewski — literat.

Leon Chałyn — sekretarz generalny CK SD.

Dr Irena Domańska — prezes PCK, wdowa po poległym w Hiszpanii doktorze Mieczysławie Domańskim.

Gen. bryg. Julian Hibner — wiceminister spraw wewnętrznych, b. dowódca batalionu 88 brygady Republikańskiej Armii Hiszpańskiej.

Stefan Ignar — zastępca przewodniczącego Rady Państwa, wiceprezes NK ZSL.

Cecylia Jaszuska — wdowa po poległym w Hiszpanii działaczu KPP Salomonie Jaszuskiem.

(Ciąg dalszy na str. 2)

NOWINY RZESZOWSKIE

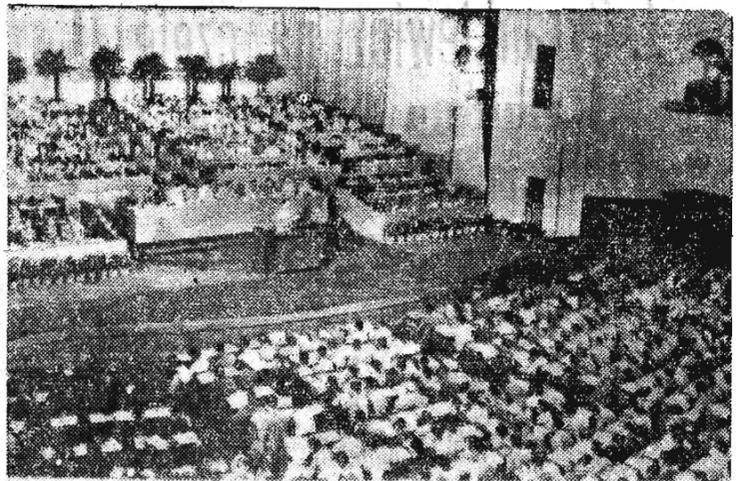
ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO PZPR

Nakład 66.734

Wyd. A

Cena 20 gr

Nr 228 (2267) — Rzeszów, poniedziałek 24 września 1956 r.

Na zdjęciu: Widok prezydium i sali obrad. Sekretarz KC KPCh — Liu Szao-tsi składa sprawozdanie polityczne KC KPCh. Fot — CAF

100 milionów rubli pożyczki w złocie i towarach

Zgoda na odroczenie kredytów poprzednio udzielonych

Przyjacielska pomoc Związku Radzieckiego

Protokół w sprawie radzieckiej pomocy gospodarczej

W związku z prośbą rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej o udzielenie pomocy gospodarczej Polsce, rząd radziecki kierując się dążeniem przyczyniania się do dalszego rozwoju gospodarki Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przychylił się do tej prośby; 18 bm. został podpisany w Moskwie protokół w tej sprawie.

Protokół przewiduje udzielenie przez Związek Radziecki Polsce w 1956 roku kredytu na sumę 100 milionów rubli w złocie i towarach, nie-

odownych dla polskiej gospodarki narodowej (miedź, kauczuk, tłuszcz). Kredyt oprocentowany na 2 proc. rocznie spłacany będzie dostawami polskich towarów w latach 1957-1960 w równych ratach rocznych.

Rząd radziecki wyraził zgodę na odroczenie na 4 do 5 lat płatności z tytułu kredytów poprzednio udzielonych Polsce w postaci dostaw urządzeń dla obiektów przemysłowych.

Rząd radziecki wyraził również zgodę na to, aby pozostałość zadłużenia Polski z tytułu pożyczek udzielonych przez Związek Radziecki w latach 1947-1949 w złocie została spłacona nie w złocie lub wolnych dewizach, lecz dostawami polskich towarów do Związku Radzieckiego.

Protokół podpisali: ze strony polskiej minister finansów T. Dietrich, ze strony radzieckiej minister handlu zagranicznego — I. G. Kabanow.

Redaktor gospodarczy Polskiej Agencji Prasowej (PAP) pisze:

Zgodnie z uprzednią zapowiedzią udzielenia Polsce przez ZSRR pomocy gospodarczej, podpisano 18 bm. w Moskwie protokół finalizujący rozmowy w tej sprawie. Protokół przewiduje przede wszystkim udzielenie nam pożyczki w ważnych surowcach takich, jak miedź, kauczuk i tłuszcz, częściowo zaś w złocie, co umożliwi zakup innych potrzebnych naszej gospodarce surowców i towarów.

Drugim elementem radzieckiej pomocy jest zgoła rządu ZSRR na prośbę rządu polskiego o przesunięcie na okres po roku 1960 płatności kredytów za dokonane w latach ubiegłych dostawy maszyn i urządzeń przemysłowych. Chodzi tu o bardzo poważne płatności, których terminy przypadały w ciągu bieżącego planu 5-letniego. Jak wiadomo, w ciągu poprzednich lat, a szczególnie w okresie planu 6-letniego, Polska otrzymała na kredyt długoterminowy wielką ilość maszyn, urządzeń przemysłowych i kompletnych obiektów, takich jak huta im.

Lenina, fabryki samochodów na Żeraniu i w Lublinie, elektrownie „Jaworzno”, „Dychów”, „Żerań”, Zakłady Włókiennicze w Piotrkowie, huta „Warszawa”, cementownia „Wierzbica” i wiele innych.

Setki i tysiące radzieckich maszyn, obrabiarek, ogromne ilości różnorodnego sprzętu wyposażyły liczne zakłady naszego przemysłu górniczego, hutniczego, naftowego, włókienniczego, a także budownictwa i transport. Należy podkreślić, że w okresie planu 5-letniego będą kontynuowane (Dokończenie na str. 2)

W NUMERZE

TADEUSZ GUMOWSKI
Przegląd Wydarzeń.

MARIA WOLAŃSKA
MARIAN BRODZIŃSKI
— Górno i chmurno.

Nowiny Sportowe.

VIII Zjazd KP Chin kontynuuje obrady

Po jednodniowej przerwie VIII Zjazd Komunistycznej Partii Chin wznowił w sobotę obrady. W dalszym ciągu toczyła się dyskusja nad referatami Liu Szao-tsi, Teng Siao-pinga, i Czou En-laja, które zostały wygłoszone w pierwszych dniach Zjazdu.

Na sobotnim posiedzeniu w dyskusji zabrało głos 7 delegatów, a wśród nich Teng Tsu-huy — wicepremier i kierownik Wydziału Wzajemnych KC KPCh, Lin Po-czu — członek Biura Politycznego KPCh, Teng Ing-czao — wiceprzewodnicząca Ogólnochińskiej Federacji Kobiet Demokratycznych oraz Li Sien-nien — wicepremier i minister finansów ChRL.

Ośmiu przedstawicieli bratnich partii komunistycznych i robotniczych wygłosiło przemówienia powitalne. Byli to przewodniczący delegacji: Ludowej Partii Iranu, Postępowej Partii Robotniczej Kanady, Komunistycznej Partii Finlandii, Komunistycznej Partii Australii, Komunistycznej Partii Syrii i Libanu, Komunistycznej Partii Norwegii, Komunistycznej Partii Chile i Komunistycznej Partii Szwecji.

Ponadto odczytane zostały depesze z pozdrowieniami od KC Komunistycznej Partii Syjamu, KC Komunistycznej Partii Holandii i KC Gwatemalskiej Partii Pracy.

Prezydium VIII Zjazdu Komunistycznej Partii Chin wydało przyjęcie na cześć przybyłych na Zjazd delegatów bratnich partii komunistycznych i robotniczych z 55 krajów.

Na przyjęciu obecni byli członkowie Biura Prezydium Zjazdu: Mao Tse-tung, Liu Szao-tsi, Czou En-laj, Czou Teh, Czen Jun, Kang Szeng, Ping Czen, Tung Pi-wu, Czang Wen-tian i Teng Siao-ping.

Mao Tse-tung wygłosił na przyjęciu przemówienie, w którym powiedział m. in., że udział w Zjeździe delegatów bratnich partii z 55 krajów świadczy o olbrzymiej sile

przyjaźni i o jedności klasy robotniczej różnych krajów. Serdecznie dziękujemy waszym partiom i waszym narodom — oświadczył Mao Tse-tung — za okazane nam gorące poparcie.

Przyjęcie upłynęło w atmosferze jedności, tak charakterystycznej dla wielkiej rodziny międzynarodowego komunizmu. Po przyjęciu Jacques Duclos przekazał w imieniu KC Francuskiej Partii Komunistycznej podarek dla KC KPCh — egzemplarze gazet wydawanych w czasie Komuny Paryskiej. Podarki wręczyła również przywódczyni Komunistycznej Partii Chin delegacja Włoskiej Partii Komunistycznej.

Delegacja parlamentarzystów włoskich przybyła do Polski

Na zaproszenie Sejmu PRL przybyła 22 bm. do Polski 14-osobowa delegacja włosko-polskiej sekcji włoskiej grupy Unii Międzyparlamentarnej.

Na czele delegacji stoi Stefano Riccio (Chrześcijańska Demokracja) — kwestor parlamentu, profesor prawa na uniwersytecie w Ferrarze.

Na lotnisku Okęcie w Warszawie — parlamentarzystów włoskich witali: wicemarszałek Sejmu Józef Ozga-Michalski, członek Rady Państwa — Alicja Musiałowa, liczna grupa posłów na Sejm PRL.

KOMUNIKAT.

W dniu 24. IX 1956 r. o godz. 15 w sali kolumnowej KW w Rzeszowie odbył się odczyt lektora KC na temat „Bilans pieniężnych dochodów i wydatków ludności w obecnym okresie”. W odczycie winni wziąć udział lektorzy KW oraz aktywi wojewódzki.

Na zdjęciu: Fragment Placu Trzech Krzyży. CAF — fot. Szyperko

Robotnicy otrzymują zwroty nadpłat podatku od wynagrodzeń

W WIELU zakładach pracy na Podkarpaciu trwa obecnie praca nad wyliczeniem nadpłat podatku od wynagrodzeń przodującym w pracy robotnikom za okres od lipca 1953 r. do sierpnia 1956 r. wiadomie. Niezbyt jasne, a może raczej i niewłaściwie interpretowanie ustawy krzywdziło wielu robotników, osiągających we współzawodnictwie pracy wysokie zarobki. Administracja nie uwzględniała tym robotnikom 30 proc. zniżki w podatku od wynagrodzeń, należnego przodującym w pracy.

W niedługim zresztą zakla-

dzie, jakim jest Robotnicza Spółdzielnia Pracy Przemysłu Szklarskiego „Młódzież” w Polance koło Krosna zwrotu nadpłat dokonano dla 22 robotników za okres jednego roku. Wypłacono z tego tytułu kwotę 11.050 zł. Wypłata za następne dwa lata nastąpi w najbliższych tygodniach.

Krośnieńskie Warsztaty Remontowe Przemysłu Naftowego dokonały dotychczas zwrotu nadpłat za okres 7 miesięcy br. dla 333 pracowników na łączną kwotę 47.193 zł. Nadpłaty za ubiegłe lata KWR zwracać będą w ratach miesięcznych, przy najbliższych wypłatach wynagrodzeń.

W Sanockiej Fabryce Wagonów również zwrócono dotychczas nadpłaty tylko za 1956 r. Około tysiąca robotników otrzymało ponad 167 tys. zł. Na stępna korekta wyliczeń oraz zwrot nadpłat za 1955 rok nastąpi już 25 września.

Nadto prace przygotowawcze w tym kierunku trwają w Południowych Zakładach Przemysłu Lniarskiego w Krośnie, w Zakładach Szkła Gospodarczego w Krośnie, gdzie przewiduje się zwrot nadpłat w kwocie około 250 tys. zł oraz wielu innych podkarpackich zakładach pracy.

(ef.)

Zawiadomienie

Kandydatów na WUML, którzy z różnych powodów nie zgłosili się na rozmowy wstępne w wyznaczonych terminach zawiadamiamy, że w dniu 26. IX. 56 r. w godzinach od 9 do 17 będą jeszcze prowadzone rozmowy. Niezgłoszenie się w tym terminie traktować będziemy jako rezygnację z WUML.

22. IX. br. odleciała z Warszawy do Egiptu 10-osobowa grupa ochotników do pracy w Kanale Sueskim w charakterze pilotów. Są to kapitanowie Żegluga Wielkiej: Miroslaw Głowacki, Roman Tomaszewski, Czesław Wasielewski, Maurycy Świąta, Jerzy Pinno, Jerzy Dzielniak, Waleń Milenuszkin, Leon Piotrkowski, Janusz Szalb i Jerzy Ossowski.

Na zdjęciu: Grupa pilotów polskich w Hotelu „Warszawa”

CAF — fot. Grzęda

Powołanie przy ambasadzie PRL w Moskwie pełnomocnika do spraw repatriacji

W czerwcu br. między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich odbyły się rozmowy, dotyczące usprawnienia dalszej repatriacji z terenów ZSRR Polaków, którzy dotychczas z prawa repatriacji nie skorzystali.

W rezultacie rozmów uzgodniono m. in., że przy ambasadzie PRL w Moskwie zostanie powołany pełnomocnik do spraw repatriacji.

Prezes Rady Ministrów powołał na to stanowisko Stefana Kalinowskiego, który opuścił Polskę, udając się do Moskwy.

J. Cyrankiewicz na czele Komitetu Obchodu „Tygodnia Dąbrowszczaków“

(Ciąg dalszy ze str. 1)

- Franciszek Jóźwiak-Witold — wiceprezes Rady Ministrów, wiceprzewodniczący Rady Naczelnej ZBoWiD.
- Gen. brg. Wacław Komar — dowódca wojsk wewnętrznych, b. dowódca 129 brygady międzynarodowej.
- Red. Henryk Korotyński — członek Prezydium OKFN.
- Leon Kruczkowski — przewodniczący Związku Literatów Polskich.
- Gen. Franciszek Kwaśniewski — członek Prezydium Rady Naczelnej ZBoWiD, b. dowódca batalionu im. Mickiewicza.
- Genowefa Kubaśka — wdowa po straconym przez hitlerowców dąbrowszczaku Stanisławie Kubaśkim.
- Tadeusz Kulisiewicz — artysta-malarz.
- Karol Kuryluk — minister kultury.
- Prof. Oskar Lange — członek Prezydium Polskiej Akademii Nauk.
- Ludwik Loga-Sowiński — sekretarz CRZZ.
- Zofia Małnicza — artystka dramatyczna.
- Emanuel Mink — ostatni dowódca kompanii żydowskiej im. Botwina.
- Józef Mrozek — b. dowódca batalionu im. J. Dąbrowskiego.
- Igor Newerly — literat.
- Ben. brg. Stanisław Okęcki — szef Zarządu Wojskowo-Historycznego Sztabu Generalnego WP.
- Józef Ozga-Michalski — wiceminister Sejmiku PRL.
- Janina Pakinowa — wdowa po straconym przez hitlerowców dąbrowszczaku Leonie Pakinie.
- Gen. arm. Stanisław Popławski — wiceminister obrony narodowej.
- Jerzy Putrament — literat.
- Jan Rutkowski — b. komisarz batalionu im. J. Dąbrowskiego.

- Stanisław Skrzeczewski — sekretarz Rady Państwa.
  - Ludomir Stasiak — członek Prezydium NK ZSL.
  - Stefan Stuszczyński — I sekretarz Komitetu Warszawskiego PZPR.
  - Teofila Strzelczykowa — wdowa po działaczu KPP, b. dowódca brygady im. J. Dąbrowskiego, Józefie Strzelczyk, poległym w Polsce w walce z okupantem.
  - Zofia Szleyen — b. członek redakcji „Dąbrowszczaka” — pisma ochotników polskich w Hiszpanii.
  - Eugeniusz Syz — minister budownictwa, b. komisarz brygady im. J. Dąbrowskiego.
  - Leontyna Świerczewska — siostra gen. Karola Świerczewskiego-Waltera.
  - Henryk Toruńczyk — dyrektor generalny Ministerstwa Przemysłu Lekkiego, b. dowódca brygady im. J. Dąbrowskiego.
  - Gen. Józef Turcki — przewodniczący ZG LPZ.
  - Tadeusz Wegner — sekretarz ZG ZMP.
  - Tomasz Wiśniewski — b. komisarz kompanii w brygadzie im. J. Dąbrowskiego.
  - Marian Wyrzykowski — artysta dramatyczny.
  - Janusz Zarzycki — przewodniczący Prezydium Stołecznej Rady Narodowej.
  - Józef Ziolkowski — b. komisarz batalionu im. J. Dąbrowskiego.
- Na sekretarza Komitetu powołany został Aleksander Bekler. Sekretariat mieści się przy ul. Pięknej nr 10 (róg Al. Stalina), tel. 21-48-36, 21-48-82, 21-48-75, 21-53-88.

Zakończenie kadłubowej konferencji londyńskiej

Oficjalne przystąpienie do projektowanego „stowarzyszenia“ zgłosili delegaci USA, Włoch i W. Brytanii

LONDYN. W piątek zakończyła się konferencja londyńska 18 państw w sprawie powołania „stowarzyszenia“ użytkowników Kanału Sueskiego.

Końcowe posiedzenie kadłubowej konferencji londyńskiej było dwukrotnie odkładane — raz o pół godziny, następnie o trzy godziny. Powodem tego były trudności, jakie miała komisja ekspertów w zredagowaniu ostatecznego brzmienia dokumentów konferencji.

Posiedzenie końcowe trwało cztery godziny. Wszyscy uczestnicy konferencji zabierali głos, precyzując swe stanowisko wobec dulesowskiego planu utworzenia „stowarzyszenia“ użytkowników Kanału Sueskiego. Większość delegatów oświadczyła, że nie może z miejsca zadeklarować udziału w szych krajów w stowarzyszeniu bez uzyskania uprzedniej aprobaty swych rządów. Zmacyli oni jednak, że zalecą swym rządóm przystąpienie do stowarzyszenia.

Delegat Portugalii wyraził ubolewanie, że nie przeprowadzono na konferencji głębszej dyskusji nad problemem. Delegat norweski powiedział, że ze względu na konstytucyjny musi czekać, aż rząd ostatecznie zatwierdzi jego zalecenia. Delegat Włoch zgłosił bez zastrzeżeń udział w stowarzyszeniu, zaznaczając jednocześnie, że Włochy nadal będą wnosiły opłaty za żeglugę na Kanale Władow egipskim.

Francuski minister spraw zagranicznych Pineau oświadczył, że nie może zgłosić natychmiastowego udziału rządu francuskiego, albowiem ostateczne brzmienie dokumentu końcowego różni się od brzmienia pierwotnego. Pineau dodał, że musi zasięgnąć konsultacji rządu i jeśli zostanie udzielona odpowiedź pozytywna, to niewątpliwie będzie to odpowiedź z zastrzeżeniami. Stowarzyszenie — powiedział Pineau — daje swym członkom zbyt dużą swobodę w kwestii wnoszenia opłat za żeglugę.

Delegat japoński ograniczył się do stwierdzenia, że „stowarzyszenie“ będzie miało charakter konstruktywny.

Delegat duński oświadczył, że sprawa udziału Danii w stowarzyszeniu musi być zdecydowana przez parlament duński.

Oprócz kolejnych oświadczeń delegatów sporo czasu zajęło na końcowym posiedzeniu omawianie poszczególnych punktów dokumentu zredagowanego przez komisję ekspertów. Szczegółowo debatowano również nad tekstem końcowej deklaracji konferencji, ogłoszonej przez delegata szwedzkiego.

Wyniki konferencji zostały więc ujęte w dwóch punktach:

1. Deklaracja w sprawie utworzenia „stowarzyszenia“ użytkowników Kanału Sueskiego.
2. Końcowe oświadczenie o charakterze ogólnym.

Pierwszy dokument zawiera postanowienia dotyczące celów i metod działalności przyszłego stowarzyszenia.

W oświadczeniu końcowym stwierdza się, że uczestnicy konferencji będą kontynuowali wysiłki w celu osiągnięcia „pokojowego rozwiązania“ kwestii sueskiej, ale... na gruncie propozycji ustanowienia kontroli międzynarodowej nad Kanałem. Oświadczenie mówi o utworzeniu „stowarzyszenia“ użytkowników Kanału Sueskiego, które „ma ułatwić wszelkie kroki, jakie mogą doprowadzić do ostatecznego — Egiptu, Szwecji, Danii, Japonii, Iranu i Pakistanu — nie dającego ostatecznej odpowiedzi.

„po zyskaniu współpracy kompetentnych władz egipskich w celu rozwiązania poważniejszych problemów“.

Konferencja uważa — stwierdza oświadczenie — że należy się zwrócić do ONZ, gdy okaże się, iż może się to przyczynić do ułatwienia rozwiązania kwestii sueskiej.

Jako trzeci dokument konferencji źródła zachodnie traktują pismo Dullesa do przewodniczącego konferencji — Lloyda. W piśmie tym Dulles deklaruje przystąpienie USA do stowarzyszenia.

Dulles informuje też w swym piśmie, że po powrocie do USA podejmie kroki wspólne z przedstawicielami Ministerstwa Skarbu i armatorów amerykańskich w celu „udoskonalenia współpracy ze stowarzyszeniem“.

Jak pisze agencja Reuters, oświadczenie to potraktowano „w kołach dobrze poinformowanych“ jako zapowiedź, że statki amerykańskie przestaną wnosić opłaty za żeglugę na Kanale Sueskim egipskiemu towarzystwu.

Rzecznik francuski oświadczył, że porozumienie w sprawie powołania stowarzyszenia zostanie podpisane w Londynie 30 września lub 1 października. W terminie tym przewidziane jest zebranie przedstawicieli uczestników konferencji na szczeblu ambasadorów, którzy wzięliby udział w ceremonii podpisania dokumentu o utworzeniu stowarzyszenia. Do tego czasu część delegatów będzie mogła uzyskać aprobatę swych rządów.

W rezultacie więc trzydniowych obrad kadłubowej konferencji londyńskiej, która przebiegała pod znakiem jeszcze większych rozbieżności między jej uczestnikami niż w czasie pierwszej konferencji, oficjalne przystąpienie do projektowanego stowarzyszenia zgłosili delegaci USA, Włoch i Wielkiej Brytanii. Dziewięciu innych uczestników poparło koncepcję stowarzyszenia, zgłaszając także czy inne zastrzeżenia. Sześć państw — Egipt, Szwecja, Dania, Japonia, Iran i Pakistan — nie dało ostatecznej odpowiedzi.

Depesza z okazji święta Bułgarskiej Armii Ludowej

Minister Obrony Narodowej Republiki Bułgarii i Towarzysz generał armii PIETER PANCEWSKI
Sofia

Z okazji święta Bułgarskiej Armii Ludowej proszę przysłać do Towarzysza Ministra serdeczne pozdrowienia dla Was oraz żołnierzy sił zbrojnych Ludowej Republiki Bułgarii od żołnierzy Wojska Polskiego — ode mnie osobście.

Zycząc bratniej armii bułgarskiej nowych osiągnięć w służbie i szkoleniu dla zabezpieczenia niepodległości swojej ojczyzny i obrony pokoju.

Wiceprezes Rady Ministrów i Minister Obrony Narodowej
KONSTANTY ROKOSSOWSKI
Marszałek Polski

Tragiczny wypadek w pow. krośnieńskim

22 bm. traktor zespołu PGR w Dukli przewożący ludzi spadł z 7 1/2-metrowego nasypu do potoku. W wyniku tego 4 osoby zostały zabite, a 20 rannych.

Jak wykazały dochodzenia, traktor miał wiele wad technicznych (m. in. uszkodzone urządzenie sterownicze, które stały się bezpośrednią przyczyną wypadku), a sam kierownik Stanisław Leśniak nie miał prawa jazdy. Winę za wypadek ponosi więc w głównej mierze dyrekcja zespołu, która zezwoliła na przewóz ludzi traktorem i obsługa techniczna PGR, która wypuściła w drogę traktor z usterkami technicznymi. Wanni tragicznego wypadku staną przed sądem.

Zamach na prezydenta Nikaragui

NOWY JORK. Jak donoszą agencje, prezydent Nikaragui, Anastasio Somoza został wieczorem 21 bm. ranny wskutek zamachu na jego życie. Zamachowiec z niewielkiej odległości oddał do prezydenta 6 strzałów. Strzał przyboczna Somoza zastrzeliła na miejscu napastnika. Ofiara zamachu została przewieziona do szpitala. W kraju ogłoszono stan wyjątkowy. Przeprowadzono liczne aresztowania.

Przyjacielska pomoc Związku Radzieckiego

(Dokończenie ze str. 1)

ne dalsze radzieckie dostawy kompletnych obiektów z poprzednich umów kredytowych. Ogromne jest znaczenie tych dostaw dla uprzemysłowienia naszego kraju, tym bardziej, że otrzymujemy je na bardzo dogodnych warunkach kredytowych.

Trzecim elementem pomocy jest zgoda rządu radzieckiego na zamianę spłaty całej pozostałej części pożyczek w złocie z lat 1947—1949; zamiast w złocie lub w wolnych dewizach — spłacimy je dostawami polskich towarów w naszym normalnym asortymencie eksportowym. Ta zasadnicza zmiana w sposobie spłaty pożyczek w złocie przynosi znaczne korzyści dla naszego bilansu płatniczego w ciągu następnych lat.

Braterska pomoc Związku Radzieckiego, o której społeczeństwo było już w ostatnich tygodniach informowane, a której oficjalnym potwierdzeniem jest podpisany w Moskwie protokół, stworzyła możliwość przeznaczenia większych środków na podniesienie stopy życiowej ludności w

planie 5-letnim. Jak wlemy, w początkowym okresie prac nad tym planem istniały poważne trudności w zabezpieczeniu właściwego wzrostu plac realnych i odpowiednio — masy towarowej na rynek. Dopiero zapewnienie pomocy Związku Radzieckiego pozwoliło ustalić wzrost plac realnych oraz dochodów chłopów na 30 proc.

Protokół z 18 września br. jest dalszym wyrazem żywej treści sojuszu i przyjacielskich bratnich stosunków łączących narody polski i radziecki, jeszcze jednym dowodem, że w chwilach ważnych w życiu naszego kraju zawsze możemy liczyć na Związek Radziecki.

Złodzieje w półtorej godziny po dokonaniu rabunku zostali ujęci

R. Czerwiński z Elka — notoryczny złodziej zwolniony z więzienia na podstawie amnestii i S. Balicki ze Stalinoogrodu notowani też w kronikach milicyjnych za złodziejstwa, przybyli przed kilkoma dniami na „gościnne występy“ do Krośna. 22 bm. około godziny 11 dokonali oni napadu rabunkowego na sklep MHD w tym mieście. Groźąc ekspedientce użyciem broni (którą nie mieli) zrabowali ok. tysiąc złotych i zbiegli. Należy dodać, że na zrabowaną gotówkę wystawili zaświadczenie kryjące się pod szyldem nielegalnej organizacji. W 1 1/2 godziny po dokonaniu rabunku, złodzieje znaleźli się w rękach MO.

Po ujęciu ich okazało się, że planowali oni już trzy napady na sklepy w Krośnie, ale zamiaty nie doszły do skutku. Mili oni m. in. przy sobie przewożone blankiety takich samych zaświadczeń jakie zostawili w obrabowanym sklepie MHD.

W przemówieniu wygłoszonym ostatnio w Waszyngtonie, prezydent Eisenhower zwracając się do „wszystkich neutralnych państw“ oświadczył, że „nie może być neutralności między dobrem a złem“.

CO DLA KOGO DOBRE, A CO ZŁE?

Bardzo abstrakcyjnie brzmią słowa prezydenta Eisenhowera. Sek bowiem w tym, że my, że olbrzymia większość państw neutralnych, a nawet niektóre państwa będące sojusznikami USA — gdzie indziej niż politycy imperialistyczni widzą zło, a gdzie indziej dobro. Weźmy przykład chociażby z ostatnich dni. Prezydent Eisenhower nie widzi zła — a w każdym razie nie zajmuje stanowiska w tej sprawie — w tym, że młodzi patrioci cypryjscy rozkazem gubernatora Hardinga posyłam się na szubienicę. My natomiast widzimy w tym coś więcej niż przejaw zła — widzimy zbrodnię. Podobne przykłady, wykazujące jak bardzo względnym pojęciem jest „zło“ czy „dobro“ można by mnożyć.

A sprawa Kanału Sueskiego? Politycy imperialistyczni uważali za „dobro“, że Kanał przedywający przez egipską ziemię nie należał do Egiptu, a zyski, jakie dawał, szły do kieszeni grup ludzi, których ledwy związek z Egiptem polegał na posiadaniu akcji Towarzystwa Kanału Sueskiego. Myśmy uważali ten stan rze-

czy za „zło“ i, gdy naród egipski postanowił skonać z nim, udzieliliśmy mu naszego moralnego poparcia. A o tym, że podobnego zdania, co my, tzn. kraje obozu socjalistycznego, jest jeszcze wiele innych krajów, świadcza wymowne olbrzymie trudności, na jakie

„DYPLOMACJA KANONIERKOWA“ ZAWODZI

Dosłownie każdy dzień przynosi wiadomości świadczące, iż bardzo niewiele państw podziela wołownicze zapędy rządów W. Brytanii i Francji, które nie zrezygnowały z pogroźek pod adresem Egiptu.

Jak wiemy, mocarstwa zachodnie pragną stworzyć sobie „alibi“ dla ewentualnej akcji zbrojnej przeciwko Egiptowi, wystąpiły z prowokacyjnym planem utworzenia stowarzyszenia użytkowników Kanału Sueskiego. Istota tego planu polegała na tym, że jeszcze na wodach międzynarodowych pobierane byłoby przez stowarzyszenie opłaty za przejazd Kanałem Sueskim oraz jeszcze na wodach między narodowych wsiadłoby na statki pilotów stowarzyszenia.

Gdyby zaś władze egipskie nie przepuściły takich statków, byłoby to uznane za naruszenie swobody żeglugi po Kanale, a tym samym za pretekst do interwencji o charakterze zbrojnym.

Trzeba powiedzieć, że i bardzo poważna część prasy an-

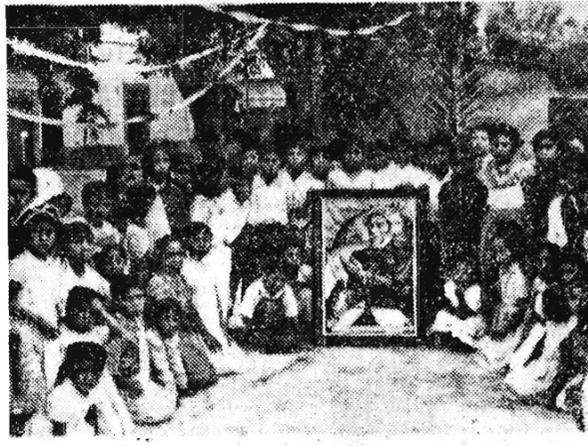
Przegląd

gielskiej potępia plany powołania do życia stowarzyszenia użytkowników, nazywając je „nierealnymi“. I tak np. „Manchester Guardian“ zapytał, „jakie właściwie prawo miałoby to nowe, arbitralnie wybrane stowarzyszenie dla pobierania opłat za przejazd przez Kanał?“.

Ale nie tylko znaczna część prasy brytyjskiej zajmuje wyraźnie krytyczne stanowisko wobec polityki rządu w sprawie sueskiej. Jak wynika z doniesień „Reynolds News“, poważne rozbieżności istnieją również w łonie rządu angielskiego, bowiem niektórzy ministrowie jak np. Butler czy Monckton, opowiadali się od pierwszej chwili za przekazaniem problemu Kanału do ONZ.

ZEBY TYLKO BYŁY CHĘCI

Prasa zachodnia widząc niechęć wielu państw, których przedstawiciele zostali zaproszeni do Londynu, dowodzi, że problem sueski zna-

Fragment uroczystości nadania imienia Mickiewicza jednej z prowincjonalnych szkół meksykańskich. Fot. — CAE

W PGR woj. łódzkiego dobiegają końca prace przy sprzęcie chmielu. Ogółem PGR tego województwa spodziewają się zebrać w br. około 400 q szyszek chmielowych. Najwyższe plony chmielu uzyskano dzięki dobrej pielęgnacji i należytym zorganizowanej walce ze szkodnikami, plantacji PGR Zespół Strzałków. Przebiegiem zbior z 1 ha wynosi tam około 10 q suchego chmielu.

Na zdjęciu: Ważenie zebranych szyszek chmielowych w PGR Strzałków (pow. Radomsko). CAF — fot. Kraska

Plenum Zarządu Głównego ZSCh zakończyło obrady

W SOBOTĘ 22 bm. zakończyło obrady Plenum Zarządu Głównego ZSCh. W dniu tym omawiano w dalszym ciągu sprawy dotyczące nowych form organizacji skupu mleka oraz reorganizacji GOM i dotychczasowego przebiegu głoźnawczej klasyfikacji gruntów. W wyniku dwudniowych obrad Plenum podjęło uchwały, określające kierunki dalszej działalności ogólni ZSCh w tych ważnych dla wsi sprawach.

W dyskusji nad reorganizacją mleczarstwa poruszano problemy związane z powstaniem spółdzielni mleczarskich. Zwracano uwagę, że istnieje konieczność przywrócenia zaufania chłopów do wszelkich spółdzielczych form pracy na tym odcinku. Obecny na obradach m.in. skup — Mierzwiński poparł w swej wypowiedzi głosy większości dyskutantów, którzy wyrażali pogląd, że sprawy nowych form organizacyjnych mleczarstwa należy przedyskutować w gromadach z chłopami.

Wysunięte i przedyskutowane w czasie Plenum wnioski dotyczące organizacji skupu mleka zostały zebrane w podjętej uchwale. Stwierdza ona m. in.:

Plenum Zarządu Głównego ZSCh wyraża zadowolenie z

decyzji kierownictwa partii i rządu w sprawie zniesienia od 1 stycznia 1957 r. obowiązkowych dostaw mleka. Decyzja ta przyczyniła się do jeszcze większego wzmocnienia wysiłków pracujących chłopów nad rozwojem hodowli i zapatrzeniem ludności miast w mleko i przetwory mleczne.

Dyskutowana od dłuższego czasu sprawa takiej reorganizacji GOM, która zapewniłaby lepsze niż dotychczas wykorzystanie maszyn oraz dała większe możliwości decydowania w tych sprawach samym chłopom, została szeroko omówiona na Plenum. Projekt reorganizacji GOM przedstawił wiceprezes Zarządu Gł. ZSCh — Piżoń.

Głoźnawcza klasyfikacja gruntów — to dalsza sprawa, nad którą dyskutowało Plenum. W tym roku zgodnie z planem miały zostać sklasyfikowane grunty chłopskie w 25 powiatach o ogólnym obszarze ponad 2 mln ha. Dotychczas jednak sklasyfikowano zaledwie ok. 13 proc. zaplanowanego obszaru. Niepokoi to bardzo chłopów, toteż Plenum zajęło się wyświetleniem przyczyn tego stanu rzeczy i radziło nad sposobami przyspieszenia prac klasyfikacyjnych.

Pierwsze akty oskarżenia wpłynęły do Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu

Śledztwo w sprawie przestępstw dokonanych w czasie wypadków poznańskich — na ukończeniu

Wywiad z generalnym prokuratorem PRL tow. M. Rybickim

PROKURATOR Generalny PRL Marian Rybicki udzielił przedstawicielowi PAP informacji na temat stanu śledztwa prowadzonego w sprawie przestępstw popełnionych w czasie wypadków poznańskich.

Chciałbym stwierdzić na wstępie — powiedział prokurator generalny — że śledztwa, prowadzone od pierwszych dni po wypadkach poznańskich przez organa bezpieczeństwa publicznego pod nadzorem prokuratury, nie dotyczyły — wbrew uporczywym wiadomościom rozsyłanym przez niektóre rozgłoszenie — uczestników strajku i demonstracji robotniczej jaka miała miejsce w Poznaniu w dniu 28 czerwca br. Analiza i ocena charakteru i przyczyn części wypadków poznańskich zostały dokonane przez VII Plenum KC PZPR. Właściwe wnioski z tej oceny zostały wyciągnięte. Są one i będą realizowane przez władze państwowe. Wychodząc z tej analizy i oceny, które znajdują pełne potwierdzenie również w materiałach zebranych przez prokuraturę, zakres śledztwa w sprawach związanych z wypadkami poznańskimi został ograniczony do ścigania konkretnych przestępstw popełnionych w czasie tych wypadków, a mianowicie: mordów, gwałtów, zamachów dokonanych na Instytucji oraz urzędy państwowe, na żołnierzy WP oraz funkcjonariuszy aparatu państwowego, napadów na komisariaty i posterunki MO połączonych z rabowaniem broni oraz rozbójów, włamań i kradzieży mienia państwowego i prywatnego.

Materiały śledztwa wykazały, że w toku wypadków poznańskich szczególną aktywność rozwijały elementy antyspołeczne, chuligańskie i kryminalne, organizując się w grupy oraz przejawiając wyjątkowo nasilone wrogości wobec organów władzy.

Jaka jest w chwili obecnej liczba osób aresztowanych w stosunku do których toczy się śledztwo bądź zostały już wniesione akty oskarżenia?

W toku śledztwa liczba osób zatrzymanych w stosunku do których zastosowano jako środek zapobiegawczy areszt tymczasowy, a która w połowie lipca wynosiła 323 osoby, uległa znacznemu zmniejszeniu. W chwili obecnej aresztowane są jeszcze 154 osoby. W stosunku do części tych osób śledztwo zostało już ukończono i Prokuratura Wojewódzka w Poznaniu przekazała wraz z aktami oskarżenia do Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu sprawy przeciwko 58 osobom.

Jakie przestępstwa są objęte pierwszymi aktami oskarżenia i kim są oskarżeni?

Pierwszy z wniesionych aktów oskarżenia obejmuje 3 osobników: Józefa Foltynowicza, Kazimierza Żurka i Jerzego Srokę, którzy wzięli udział w dokonaniu bestialskiego mordu na osobie funkcjonariusza bezpieczeństwa publicznego kaprala Zygmunta Izdebnego w dniu 28 czerwca br. na terenie Dworca Głównego. Sprawcy mordu w sposób wyjątkowo okrutny bili i masakrowali kpr. Izdebnego, rzucając przy tym prowokacyjnie, podburzające okrzyki, że zamordował on kobietę i dwoje dzieci, było to oczywiście nieprawdą, gdyż kapral Izdebnego tego dnia po przyjeździe do Poznania z Marlewa, gdzie stale zamieszkiwał, szedł bez broni z dworca do pracy aby objąć służbę wartowniczą w gmachu Urzędu d/s BP. Sprawcy wspólnie z innymi napastnikami trzykrotnie udarmowali Izdebnego ciężko pobitego Izdebnemu pomocy lekarskiej przez wezwana do niego karetkę pogotowia. W następstwie bestialskiego pobicia Izdebnego zmarł wkrótce po przywiezieniu go do szpitala. Sylwetki oskarżonych dodatkowo charakteryzuje fakt, że bezpośrednio po dokonaniu tego bestialskiego morderstwa wzięli oni udział we włamaniu do kiosku dworcowego, rabując z nich towary.

Drugi z wniesionych aktów oskarżenia obejmuje dziesięciu osobników, którym zarzuca się dokonanie napadów na Studium Wojskowe Wyższej Szkoły Rolniczej, na więzienie oraz komisariaty MO w celu zdobycia broni oraz dokonywanie z tą bronią gwałtownych zamachów na Wojewódzki Urząd d/s BP, posterunki MO, a nadto grabież w sklepach i mieszkaniach.

Wśród oskarżonych są notoryczni awanturnicy i chuligani, karani sądowo i wielokrotnie notowani przez MO. Tak np. Janusz Kulas stał trzykrotnie przed sądem za wybrki chuligańskie i kradzież. Władysław Kaczkowski był dwukrotnie karany za kradzież i fałszowanie dokumentów. Zbigniew Błaszyk odbywał dwukrotnie kary więzienia za udział w bójkach.

Trzeci z wniesionych aktów oskarżenia — przeciwko Zenonowi Urbankowi i innym o-

bejmując dziewięciosobową grupę przestępców, którym zarzuca się grabież broni z więzienia i ostrzelanie z niej funkcjonariuszy bezpieczeństwa publicznego, znajdujących się w gmachu Urzędu przy ul. Kochanowskiego. Wskutek strzałów niektórych z oskarżonych w tej sprawie, padli również zabici i ranni wśród ludności cywilnej. Część z oskarżonych dopuściła się ponadto w czasie zajść pospolitych kradzieży.

Podobny charakter noszą pozostałe akty oskarżenia wniesione do Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu. Obok tych aktów, Prokuratura Miejska w Poznaniu wniosła dwa akty oskarżenia do Sądu Powiatowego dla miasta Poznania, które obejmują wyłącznie sprawców włamań i kradzieży towarów w sklepach. Inicjatorami tych kradzieży byli więźniowie zbiegli w dniu 28 czerwca br. z więzienia przy ul. Młyńskiej, a mianowicie: Feliks Gralewski, uprzednio siedmiokrotnie karany, Bogdan Krugielko uprzednio trzykrotnie karany i Sylwester Bubolec, uprzednio pięciokrotnie karany — wszyscy za przestępstwa kry-

minalne — rabunki i kradzieże.

Zgodnie z obowiązującymi terminami przewidzianymi przez kodeks postępowania karnego należy się więc liczyć z tym, że pierwsze rozprawy sądowe rozpoczną się w końcu września.

Dyrektor ZNTK w Poznaniu zwolniony ze stanowiska

POZNAŃ. W wyniku działalności komisji partyjno-rządowej przebywającej w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Poznaniu, zgodnie z opinią załogi, rady zakładowej i Komitetu Zakładowego PZPR, zwolniony został ze swego stanowiska dyrektor naczelny ZNTK — Józef Matyja.

Matyja nie wywiązywał się ze swych obowiązków, dopuszczając do poważnych zaniedbań szczególnie w zakresie bhp, nie interesował się warunkami pracy robotników i nie liczył się z opinią załogi.

Obrady Międzynarodowej Konferencji Spółdzielczości Produkcyjnej

WARSZAWA. 22 bm., w trzecim dniu obrad międzynarodowej konferencji działaczy spółdzielczości produkcyjnej, toczyła się w dalszym ciągu dyskusja nad referatem delegacji radzieckiej o kompleksowej mechanizacji produkcji rolnej i referatem delegacji polskiej, poświęconym zagadnieniu organizacji pracy i opłaty za pracę w socjalistycznych gospodarstwach rolnych.

W obradach, które odbywały się w dwóch komisjach, wzięła również udział dwuosobowa delegacja Jugosławii, pod kierownictwem dr Pavica, która przybyła do Warszawy 22 bm.

W komisji omawiającej organizację pracy i opłaty za pracę w spółdzielniach produkcyjnych, zabierało głos 6 delegatów.

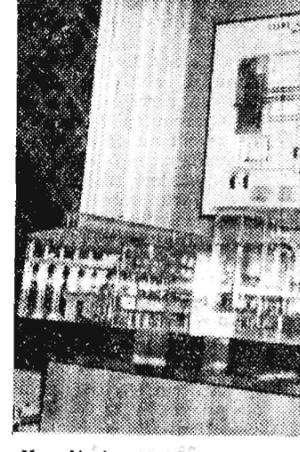
Sesja Biura Wykonawczego Światowej Federacji Związków Zawodowych

SOFIA. W dniu 22 bm. odbyła się tu pod przewodnictwem przewodniczącego Światowej Federacji ZZ Giuseppe di Vittorio XXX sesja Biura Wykonawczego Światowej Federacji Związków Zawodowych.

W czasie obrad przedyskutowano sprawy związane z przy-

gotowaniem XII sesji Komitetu Wykonawczego SFZZ, która odbędzie się w dniach 24—27 bm. w Sofii, i VIII sesji Rady Generalnej Federacji, która obradować będzie również w Sofii w dniach od 27 września do 3 października br.

W pawilonie „Energia atomowa w służbie pokoju” na Wschodniej Wystawie Przemysłowej 1956 r. w Moskwie.

Na zdjęciu: Makleta elektrowni atomowej o mocy 200 tys. kilowatów. Elektrownia będzie wybudowana w ZSRR w latach 1956 — 1960. Fot — CAF

gotowaniem XII sesji Komitetu Wykonawczego SFZZ, która odbędzie się w dniach 24—27 bm. w Sofii, i VIII sesji Rady Generalnej Federacji, która obradować będzie również w Sofii w dniach od 27 września do 3 października br.

KOMUNIKAT Polskiego Towarzystwa Psychologicznego

W związku z mającą się odbyć w październiku lub w listopadzie br. ogólnokrajową naradą psychologów — Polskie Towarzystwo Psychologiczne prosi wszystkie osoby, które mają ukończone studia psychologiczne o nadesłanie swych adresów do Zarządu Głównego Towarzystwa: Poznań, ul. Fredry 10 lub do oddziału warszawskiego: Warszawa, Uniwersytet, Krakowskie Przedmieście 26/28, Zakład Psychologii Ogólnej.

Na obrady VIII sesji Rady Generalnej SFZZ przybyła do Sofii delegacja związkowców polskich z przewodniczącym CRZZ i członkiem Komitetu Wykonawczego Światowej Federacji Wiktoorem Kłosiewiczem na czele.

Władze państwowe i chuligani, karani sądowo i wielokrotnie notowani przez MO. Tak np. Janusz Kulas stał trzykrotnie przed sądem za wybrki chuligańskie i kradzież. Władysław Kaczkowski był dwukrotnie karany za kradzież i fałszowanie dokumentów. Zbigniew Błaszyk odbywał dwukrotnie kary więzienia za udział w bójkach.

Trzeci z wniesionych aktów oskarżenia — przeciwko Zenonowi Urbankowi i innym o-

Władze państwowe i chuligani, karani sądowo i wielokrotnie notowani przez MO. Tak np. Janusz Kulas stał trzykrotnie przed sądem za wybrki chuligańskie i kradzież. Władysław Kaczkowski był dwukrotnie karany za kradzież i fałszowanie dokumentów. Zbigniew Błaszyk odbywał dwukrotnie kary więzienia za udział w bójkach.

Trzeci z wniesionych aktów oskarżenia — przeciwko Zenonowi Urbankowi i innym o-

W pawilonie „Energia atomowa w służbie pokoju” na Wschodniej Wystawie Przemysłowej 1956 r. w Moskwie.

Na zdjęciu: Makleta elektrowni atomowej o mocy 200 tys. kilowatów. Elektrownia będzie wybudowana w ZSRR w latach 1956 — 1960. Fot — CAF

laził się w impasie. Tak mogą twierdzić tylko ludzie, którzy nie chcą widzieć drogi wyjścia z impasu. A dróg tych zarysowało się bardzo wiele.

W wywiadzie udzielonym amerykańskiej agencji prasowej INS premier Bułgarii oświadczył, że ZSRR wzięły

I USA. Bowiem już dziś wiele państw pozytywnie ustosunkowało się do propozycji radzieckiej. „United Press” zalicza do nich Szwecję, Iran, Abisynię, Pakistan i Hiszpanie, które już w swoim czasie nawoływały do rokowań z Egiptem.

I nawiązując do przytoczo-

wydarzeń

udział w ewentualnej konferencji na najwyższym szczeblu w celu uregulowania kwestii sueskiej. Istnieje propozycja Egiptu mówiąca o zwolnieniu konferencji wszystkich użytkowników Kanalu Sueskiego, aby dokonać rewizji konwencji z 1888 roku i zawrzeć porozumienie dotyczące wolności żeglugi na Kanale. Jak wiadomo, wiele państw a wśród nich również ZSRR i Polska wyraziły już zgodę na propozycję Egiptu. A poza tym istnieje jeszcze Organizacja Narodów Zjednoczonych, na której forum mogłoby nastąpić przedyskutowanie konfliktu sueskiego.

Jak widzimy, dróg do porozumienia nie brak. Trzeba tylko żeby były chęci. A z tymi chęciami nie jest najlepiej. I tak, prasa zachodnia daje do zrozumienia, że mocarstwa zachodnie zamierzają odrzucić propozycję premiera Bułgarii. Jeżeli to istotnie nastąpi, należy przewidywać, że doprowadzi do dalszej izolacji rządów W. Brytanii, Francji

nych na wstępie słów prezydenta Eisenhowera nie ukrywamy, że radością, optymizmem napawa nas fakt, że w świecie — niejednokrotnie, mimo takich czy innych błędów, przez nas popełnianych, mimo pewnej krótkowzroczności, którą nieraz grzeszymy — zwycięża to, co uważamy za dobro. Zwycięża to, co uważamy za sprawiedliwe, za słusne, za zgodne z interesem człowieka.

DRUGA CHIN

Gdy przed 35 laty w Szanghaju obradował I Zjazd Komunistycznej Partii Chin, w którym brało udział 12 delegatów reprezentujących kilkudziesięciu członków kółek marksistowskich, to niewątpliwie ideowi poprzednicy prezydenta Eisenhowera uważali ów zjazd za przejaw czegoś złego. Ale zapewne nie przywiązali wówczas większej wagi do tego szanghajskiego zebrańia 12 chińskich rewolucjonistów.

Dziś w Pekinie obraduje VIII Zjazd Komunistycznej Partii Chin — partii liczącej ponad 10 milionów członków, partii rządzącej w olbrzymim państwie chińskim, partii, która prowadzi 600 milionów ludzi do walki o lepszą przyszłość partii, która stała się natchnieniem, wzorem dla setek milionów mieszkańców Azji, stała się jednym z najpotężniejszych filarów między narodowego ruchu robotniczego. I na pewno prezydent Eisenhower — i zresztą nie tylko on — uważa ten stan rzeczy za coś, w jego pojęciu, bardzo złego, a wcale nie przy padającego mu do smaku nadchodzące z Pekinu wiadomości, mówiące o tym jak Komunistyczna Partia Chin podsumowując osiągnięcia, nie kryjąc popełnionych błędów kreśli przed narodem chińskim nowe drogi walki. Do tego co dzieje się na VIII Zjeździe powrócimy, gdy zakończy on swoje obrady. Sa one tak bogate w nowe, śmiałe myśli, że nie raz przyjdzie nam zastanowić się nad przebiegiem pekińskiego zjazdu.

Dziś ograniczymy się do przytoczenia wyrażonej przez francuski dziennik „Liberation” myśli — zjazd w Pekinie jakże obrazowo umysławia nam drogę, jaką ludzkość przebyła w ciągu minionych dziesięcioleci.

A faktem jest, że kierunek, w którym idzie ludzkość, odpowiada naszemu pojęciu dobra i sprawiedliwości.

TADEUSZ GUMOWSKI

GÓRNO I CHMURNO

Kuracjusz I: Cześć! Jak się czujesz?

Kuracjusz II: Bezpieczni e...

Kuracjusz I: Nie rozumiem...

Kuracjusz II: Jak tutejszy sos gulaszowy... Wiem, że mnie nikt nie zje...

(wyjątek z lokalnej satyry)

Zaczęliśmy więc od kuchni. Przedtem jednak zameldowaliśmy się dyrektorowi Sanatorium Przeciwegruźliczego w Górnio, powiadając go, że chcemy napisać reportaż. Zgodził się skwapliwie i zapewnił nas, że bardzo się cieszy, bo prawdę mówiąc, o tym sanatorium raczej jest za cicho. Ot, choćby teraz na przykład odchodzi stąd świetny chirurg ftizjatra dr Majewski, a dyrektor za głowę się łapie ze zmartwienia, bo nie wiadomo kiedy i nie wiadomo kto przyjdzie na oddział chirurgiczny. Nie tak bowiem łatwo o dobrego fachowca w tej dziedzinie, a szczególnie nie łatwo o takiego, gdy chodzi o Górnio. „Kto się tu chce zgrabzać? Warunki dość prymitywne i w ogóle...” — trapił się dyrektor.

ALE NAS CIĄGNEŁO DO KUCHNI...

ponieważ mieliśmy dane po temu, że to ona jest głównym ośrodkiem niezadowolenia, narzekania i rozgoryczenia pacjentów. Więc grzecznie porozmawialiśmy jeszcze trochę z dyrektorem, a niezadługo potem kołaliśmy wśród sosenowych alei, zmierzając spacerkiem w stronę budynku gdzie mieściła się kuchnia i magazyn żywności.

Jest tu tak pięknie, że na chwilę uległam urokowi tego przeciwegruźliczego terytorium i zwierzyłam się mojemu współtowarzyszowi pracy, że warto byłoby mi za dwa miesiące pobyc w takiej ciszy, w żywicznych zapachach i z błękitem nieba nad głową. Ale on z miłą odepchnął: „najpierw obowiązki”, więc zdecydowanie nie wstąpiłam na schodki i po chwili już kręciliśmy się po obszernej kuchni sanatoryjnej. Panował tu nieznośny upał. Z wielkich kotłów unosiła się para, w rondlach skwierczał tłuszczyk wiewprzowy, na jednym ze stołów styła góra upieczonego mięsa, przygotowane go do podziału na porcje.

Mój kolega począł tymczasem przeglądać jadłospis i widocznie denerwował młodego kucharza różnymi pytaniami, bo ten poczerwieniał mocno i chwycił raz po raz to za ogromną kopyść, to za wałek do ciasta, zupełnie w tej chwili niepotrzebnie. Ponieważ za kilka minut obaj gdzieś poszli, więc pogadawszy to i owo z kobietami w kuchni — zajął się do przyległych izb. W jednej ślusarz naprawiał maszynę do mięsa, a obok na innej młoda dziewczyna krajała ziemniaki; na środku posadzki leżała kupa oberzyn z marchwi, tak grubo struganej, że aż dziw. Widocznie w tej kuchni nie znają wartości witamin. W basenie leżało trochę kości, za basenem również — ciekawe dlaczego nie trafiły do kotła z zupą... Po różnych narzędziach kuchennych gromadnie lażyły muchy obzarte masłem, którego widocznie tu się im nie żałuje, co można było łatwo wywnioskować z porozrzucanych kawałków pergaminu grubo zasmarowanych tym cennym tłuszczem. Rozrzutna kuchnia. W sieni na zapyłonym parapecie okna leżała pajda świeżego chleba z masłem. No cóż, wiadomo, że przy kuchni lubi ginać smak do jedzenia...

Tymczasem w kancelarii przykuchennej magazynier objaśniał mojemu koledecie zasady procedury obliczeń normy żywienia pacjentów w ciągu dnia. Okazało się, że tzw. osobodzień (strach co za dziwoląg językowy!) musi się zmieścić w 19 złotych i 20 groszach, chociaż tu w Górnio za ciasno ludziom w tej normie i przekraczają ją o 1 zł 15 gr. Dobrze robia. Wlecz się wprawdzie od dawna za nimi coś ponad 300.000 zł niedoboru i „wisi”, w księgach finansowych, dowiecnie „zakrągłając” każdy nowy budżet, bo widocznie czyjaś kompetentna głowa w WKPG czy w Ministerstwie Zdrowia doznaje zawrotu na myśl o anulowaniu tych 300.000 zł. Jednak czas najwyższy to zrobić, uważając oczywiście, że pałacu przesyła te pieniądze — i niech im wobec tego idzie na zdrowie.

Kwota 19 złotych z groszami nie jest zbyt małą na „osobodzień” w sanatorium przeciwegruźliczym, ale aby ona nie była częściową fikcją, trzeba koniecznie od granicy od niej koszty żywienia personelu. Bawiem personel płaci 180 zł miesięcznie za stołówkę, czyli po 6 zł dziennie, państwo dopłaca 2 zł dziennie — a rzeczywisty koszt żywienia wynosi 12 zł 40 gr dziennie. Z jakiej więc „puli” pokrywa się ta różnica? Z puli „osobodnia” pacjenta. Bardzo to niedobrze. Czy to znaczy, że trzeba ba personelowi podwyższyć opłatę za wyżywienie? Niepodobnie! Trzeba, by Ministerstwo Zdrowia właściwie uregulowało tę sprawę, bez szkody dla chorych i z pożytkiem dla personelu. Czyli należy zrewidować i poprawić zarządzenie ministra zdrowia z dnia 13. VII. 1955 r. (Dz. Urz. Nr 13) jako nieprecyzyjne w tak ważnej i wymagającej troskliwego oka sprawie, jaką jest żywienie w sanatoriach przeciwegruźliczych

Troskliwego oka, tak, tak. Gdyśmy przepatrzyli dziennie zapotrzebowania kuchni zaskoczyło nas twierdzenie, i rekwizyty, i zastępcy intendenta, i magazyniera, i nawet kucharza, że ze 150 g surowego mięsa pacjent otrzymuje na talerzu 70 g. Ni mniej ni więcej. Tak ma być i basta. Nad podziw kurczy się tutaj mięso... A w dniu 12 sierpnia br. tak zdumiewająco skurczyła się pieczeń cieleca, że np. pacjent M. B. otrzymał jej zaledwie 40 g, wbrew temu co głosił jadłospis — 70 g. Inni pacjenci nie wazyli swoich porcji, nadziali mięso raz drugi na widelec i po krzyku: „Widzieliśmy, że tego mięsa za mało — opowiadali nam — ale tutaj lepiej nie upominać się o nic, bo zaraz zrobią z człowieka buntownika czy rozrabiacza”.

Te wypowiedzi trzeba by to potraktować jako...

SYGNAŁ CZEGOS ZŁEGO

Zaczęliśmy rozmowy z pacjentami...

Po ciężkich, przykrych, długich godzinach badań i oczekiwań zdołaliśmy wręczyć u większości naszych rozmówców wzbudzić chęć do mówienia. Pacjenci przełamali w sobie nieufność i lek. Czego się bali? Przez cały wieczór słyszeliśmy z ust kilkudziesięciu ludzi słowa pełne goryczy pod a-

dresem dyrekcji i intendenta. „Intendent krzyczy, intendent odgraża się, dyrekcja z nim trzyma, zamiast nas wysłuchać. Będzie temu przeszło miesiąc, jak nam dali śmierdzącą galaretę na kolację — mówili jeden przez drugiego chorzy z pawilonu 10 i 14.

— Moja porcja nie tylko śmierdziała, ale i ważyła 11 dkg zamiast 23 — skarżył się ob. J. F.

— A kaszę dają nam pół surową!

— Kiedyś, jak tu przyjechał ob. Deręgowski z WRN — opowiadali pacjenci — tośmy wyszli z pawilonów na skargę. Głośno wołaliśmy o jedzenie, bo nam dali po trzy ziemniaczki na kolację i po garnuszku maślanki.

— I cóż na to ob. Deręgowski? — zapytaliśmy.

— Ano obiecał wszystko załatwić. I zaraz z miejsca znalazła się grzana kiełbasa...

— Zimno było wtedy, a oni z maślanką do nas — dodał ob. M. Z.

— Co tam ich obchodzi! Jak jest upał, to nam dają rosół!

— A chleb to jaki? Kwaśny i klucha.

— Jarzyna nie omaszonana, a wszystko tak słone, że potem człowiek studnieć by wypił.

— Ale! Myśla, że chłopu albo robotnikowi to można było co ciepłego na talerz — wyrzucił z siebie z nieopisaną goryczą ob. M. B.

— Kiełbasę kiedyś dali, mało człowieka krew nie zalała — mówił leczący się tu robotnik z WSK — zamiast 30 g, to było 15.

Osmieliłam się wtrącić:

— Ale przecież widziałam dzisiaj wasz obiad i chyba...

Nie dali mi skończyć:

— Bo „Nowiny Rzeszowskie” przyjechały, to zaraz mamy ludzkie jedzenie. Zawsze tak jest, jak jaka komisja zjedzie do Górnio.

Ale nie wszyscy pacjenci mówili śmiało o tym, co ich denerwuje i boli. Byli tacy, którzy opowiadali różne kołaje swego życia, jednak za pytaniami o sanatorium milkli nagle, jakby im kto usta za kneblował i pooglądawszy się podejrzliwie wokół odchodzili. Jedną z pacjentek ob. L. Sz., wdowa po rewolucjonście, kobieta, która w czasie uciemiężenia proletariatu nie bała się carskich zandarmów, teraz gorączkowo szepotała mi do ucha: „Ja dzisiaj nic nie powiem, bo by mnie wyrzucił, ale gdy stąd wyjdę, to pojedę do towarzysza Ochaba i wszystko co się tu robi przedstawię”.

Krawiec ob. J. nie zawsze może wstać z łóżka, więc rozmawiamy w pokoju.

— Sam jestem — mówi cicho. — Nikogo na świecie nie mam. Ale tu jak salaowa wejdziesz, to jakby mnie kto kosą smignął: „a czego buty pod łóżkiem?” Buty. O więcej się nie zapyta człowieka. Słońce świeci na niebie, a tu tak chmurno, eh... Nasi ludzie żadnych rozrywek nie mają. Czasem tu zjedzie jakaś zespół np. „Estrada” ale rzadko. Ten kulturalny niby jest, lecz trudno zobażyć jego robotę. Puścił przez głośniki koncert życheń, albo co tam jeszcze czasem. Radio gra i gra na cały las i słuchaj człowieka chce czy nie. W kinie też nie zawsze mamy dobre filmy...

(Rzeczywiście „Dzieci Hiroszimy” to chyba film nie dla pacjentów w Górnio).

— Napisali tu nasi taką satyrę na kuchnię i na tułaję porządki — ciągnął

dalej krawiec — ale im dyrekcja nie pozwoliła zagrać, że to obraza.

— Czyja? — zapytałam. — Nie wiem dokładnie. Widocznie tego co się boi krytyki.

Do godz. 21.30 przegadaliśmy z pacjentami. Niektórzy z nich mieli jeszcze potem.

...PRANIE.

Tak. Trzeba sobie przepracować bieliznę osobistą samemu (choćby myć się nie wolno) i to dopiero w nocy lub wczesnym rankiem, bo w dzień nie ma ciepłej wody. To samo jest z myciem. Zastanowiło nas dlaczego pacjenci w Górnio piorą sami, skoro jest tu mechaniczna pralnia.

Ale nie tylko to było zastanawiające. Oto np. w żaden sposób nie mogliśmy dojść do rozsądnego wniosku, dlaczego w dniu 9 września wyceniono 20 dkg herbaty w kuchni po 189 zł 70 gr za kg? Podobno była to droższa herbata. Maja bowiem droższą i tańszą. Więc obliczają według tzw. wypadkowej. Wydaje się, że lepiej nie wyceniać żadnych „wypadkowych” lecz istotnie faktyczne. Chcieliśmy by nam pokazano tę droższą herbatę, ale niestety okazało się, że akurat „wczoraj wyszła”. Trudno. Mieli tylko sama w paczkach pięciodekagramowych po 14 zł 25 gr. W „zapotrzebowaniu kuchni nr 256” z dnia 9. IX. znaleźliśmy dwie pomyłki w rachunku, mianowicie: drób — 96 kg po 34 zł, w kuchni górneńskiej wynosi 3.204 zł, a pieprz prawdziwy 5 dkg (po 303 zł za kg) wyliczone na 13 zł. Oj, co mnożenie u was naważa! (A swoją drogą: skąd oni mają tak tanie pieprz?) Na drób też narzekano wiele pacjentów. Ze twarde i lękawo. Oglądaliśmy go w kuchni, niektóre sztuki apetyczne, okrągłutkie, inne chude i fioletowe. Nie należy przyjmować do sanatorium drobiu w złym gatunku, lecz odesłać dystrybutorowi z ognistym życzeniem: „smaczniego!” Niektórzy pracownicy kuchni oraz administracji ubolewali: „chorzy narzekają i psoczą na jedzenie, a pełne wiadra wynosi się świniom”. Istotnie, skandaliczne marnotrawstwo. Ale czy pacjenci są winni temu, że wiele potraw kuchnia gotuje nie dla nich?

Następnego dnia rano poszliśmy do pralni. Jeszcze nie ukończona, chociaż budowę zaczęto coś przed czterema laty. Teraz kończy ją (tak jak chłodnię) Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane. Robota oczywiście idzie powoli i statecznie — a inwestora diabli biorą.

Ale wewnątrz pralni jest czysto i jasno. Elektryczne maszyny piorą same. No dobre, a co w takim razie robią te kobiety przy balach? Piorą ręcznie bieliznę zaplamioną krwią i ropą przy operacjach. Tego maszyną nie zrobi. Ciężka praca. Ale teraz praczki nie dostają mleka jak przedtem w starej pralni. Dlaczego? Intendent powiedział, że się im nie należy, bo pracują w nowej. Więc nieraz pokrywomiu zdobędą trochę zbytniej kawy w kuchni. Dlaczego mają coś ukradkiem zdobywać, skoro należy się im mleko, ponieważ pracują w warunkach szkodliwych dla zdrowia, panie intendencie? „Ale poskarżyc się nie wolno — mówią praczki — bo zaraz ci powieją: nie podoba się wam, to idźcie. W kancela-

rii mamy stopy podać o przyjęcie do pracy. To się cicho siedzi, bo w domu małe dzieci a na tym kawałku rodzinnego piachu w żaden sposób nie wyżyjesz. Wy tam w gazecie wiecie przecież jak to ziemia u nas w Kolbuszowskim.

Wiemy. Sucha, piaszczysta, z lasami sosnowymi, w sam raz pod sanatoria przeciwegruźlicze.

Dr Zbigniew Broda ftizjatra i biolog, niedawno przybył z Bystrej Śląskiej do Górnio, jest zaskoczony słym stanem płuc ogromnej większości ludzi i to nie tylko w sanatorium. Porównując zagruźliczenie w woj. śląsokrodzkim z woj. rzeszowskim dochodzi do wniosku, że trzeba u nas najpierw zwielokrotnić wysiłki w podniesieniu stopy życia ludzi szczególnie w wsiach i zabrać się do nierównie intensywniejszej akcji badań, szczepień i leczenia. Trzeba rozbudować stacje bakteriologiczno-diagnostyczne, ściągnąć w Rzeszowskie lekarzy-ftizjatrów wyposażone laboratoria przeciwegruźlicze, postawić na nogi cały przeszkolony aparat służby zdrowia do walki z gruźlicą w woj. rzeszowskim, rozbudować sanatorium w Górnio. I nie zwlekać.

NIE KONFEROWAĆ ZA DŁUGO...

lecz uruchomić wszelkie możliwe fundusze na ten cel, bo nie ma żartów.

A popatrzymy tymczasem jak odbywa się transport chorych do Górnio. Oto poważnie chorzy jeżdżą samochodami PKS wśród ciżby, w niewygodzie, co wcale nie jest zdrowotnie obojętne ani dla nich, ani dla innych pasażerów. Rok za rokiem tak się ciągnie, bo Górnio nie ma własnej sanitarki. Ministerstwo Zdrowia ma jeszcze w br. dać wozy dla rzeszowskiej służby zdrowia, więc stawiamy palący wniosek o przydzielenie sanitarki dla Górnio.

Piekącą sprawą jest brak żłobka i przedszkola dla dzieci pracownikówo sanatorium. Zgroza człowieka ogarnia, na widok malców bawiących się na ścieżkach i w alejach, nieopodal pawilonów. Matki są zajęte pracą zawodową, a gdzie dzieci biegają o to widocznie mało boli głowa nasz wojewódzki Wydział Zdrowia i Ministerstwo Zdrowia. Stanowczo trzeba przedsięwziąć środki zaradcze i zanim stanie budynek dla dzieci, muszą one natychmiast zostać odizolowane w zupełności od niebezpiecznego dla nich terytorium.

Trzeba sumiennie, z najwyższym poczuciem troski o człowieka skontrolować rozmieszczenie personelu sanatoryjnego, gdyż mamy sęgnąć, że zarażeni gruźlicą mieszkają tam ze zdrowymi. Trzeba zbudować blok mieszkalny dla pracowników i stworzyć im możliwość najłżejsze warunki życia po pracy, tak ciężkiej i pełnej nieustannego poświęcenia, rzec można, bohaterkiej.

Gdy rada zakładowa domagała się polepszenia warunków mieszkaniowych tamtejszych pracowników, poradzono jej by zwróciła się do Rady Państwa, bo lutejsze władze bezradnie rozkładają ręce. Nie mogą zapomnieć gorzkich lekcji kobiet skarżących się na oschłość serc tych wszystkich, od których zależy, by zniknęła trwoga matek o dzieci.

Leży przede mną spis 69 wniosków z narady ekonomiczno-partijnej odbytej

tutaj w marcu br. Wszystkie pilne. Przeważnie nie cierpiące zwłoki — a lwia ich część jeszcze nie urzędywistniona, trochę z powodu niedbalstwa, trochę z przyczyn tzw. obiektywnych. Jest konieczną rzeczą, by Wojewódzki Wydział Zdrowia, Prezydium WRN, Ministerstwo Zdrowia, CRZZ, Zarząd Okr. ZPSZ, dyrekcja sanatorium — wyściagnęły z biurek owe wnioski i w pełnym rynsztunku swych uprawnień wystąpiły do batalii o całkowite a spieszne ich wykonanie.

KREW I TIEN

Jednym z takich pilnych wniosków jest sprawa krwi do transfuzji, za czym nie raz trzeba rozbić się „po terenie” oraz sprawa butli z tlenem. Biurokratycznym nonsensem jest nakładanie wysokich kar pieniężnych na sanatorium za oddanie butli nie „według planu”. Jakże tu planować komu będzie potrzebny tlen i kiedy czyjeś podziurawione płuca nie będą już w stanie czerpać go z powietrza? Dlaczego Górnio nie może kupić na własność butli, by lekarze mogli dysponować tlenem wtedy, gdy go nieodwrotnie trzeba choremu?

Uważamy, że Prezydium WRN załatwi tę sprawę w myśl zasad humanitarnych. O to doprawdy wstyd po prostu dopominać się — ale niestety lekarze w Górnio czynili to dotychczas bezskutecznie.

Równocześnie komunikujemy że w sanatorium leczy się wielu członków partii, którzy się skarżą, że przy tym odosobnieniu czują się mocno oderwani od życia partyjnego, a nie mogą doprosić się sekretarza POP tow. Walickiego o zorganizowanie dla nich stosownych odczytów czy dyskusji. „Cały kraj dyskutuje — mówili — ludzie nabierają teraz oddechu do nowego życia, a my tu tak jakby w sterylizatorze, wyjaławiamy się”.

Myślę, że według zapewnienia tow. Walickiego tamtejsza organizacja partyjna — w porozumieniu z lekarzami — znajdzie odpowiednie formy dla współpracy z tymi towarzyszami, by — bez szkody dla leczenia — zatrzeć granice jakiegoś uczucia oderwania ich od życia partyjnego! od problemów, które ich in teresia.

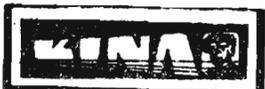
Myślę także, że górneńscy lekarze, dla których wszyscy pacjenci nie sączędzili słów uznania i podzięk za ich ofiarny trud zwrócić szczególną uwagę na pracę kuchni (gdzie trzeba przyjąć pierwszorzędno kucharza i dobrze wynagrodzić go za pracę) bo przecież właściwie żywienie to połowa leczenia przy gruźlicy, apetyczne i smaczne posiłki to moc wzmagająca dobre samopoczucie chorych. Trzeba usuwać wszelkie zło, które drażni pacjentów i źle wpływa na ich stan nerwowy. Niesch zniknie tu wreszcie atmosfera leku, podejrzliwość i narzekania. Niech chorzy i personel czują się jak serdeczny mocny zespół, walczący na tym skrawku ziemi górneńskiej o zdrowie i zdolność do pracy, przeciw groźnemu wrogowi: gruźlicy.

I żeby starszka Sz. zaniechała podróży ze skargą do Warszawy... I żeby krawiec J. nie mówił już nigdy w swej samotności: słońce świeci, a w Górnio chmurno...

MARIA WOLAŃSKA
MARIAN BRODZIŃSKI

RZESZÓW
Dziur nocny: Apteka Spoleczna nr 4 ul. Dabrowskiego 56
Dziur staly: Apteka Spoleczna nr 4 ul. Dabrowskiego 56
Pogotowie Ratunkowe: ul. Obronców Stalingradu 29

ZORZA (ul. 3 Maja) - Poemat pedagogiczny godz. 18, 18 i 20
APOLLON (ul. W. Hiberna) - Prywatne życie Henryka VIII
PRZODOWNIK (ul. Pstrowskiego) - Wieczor trzech królów - 17 i 19
LETNIE (Aleja pod Kasztanami) - Dwa hektary ziemi - godz. 18

Uwaga: repertuar kin podalemmy wg informacji CWF

PAŃSTWOWY TEATR ZIEMI RZESZOWSKIEJ - nieczynny

MUZEUW OKRĘGOWE W RZESZOWIE ul. 3 Maja 19 czynne od 10-15

WOJEWÓDZKI DOM KULTURY ZW. ZAW. ul. Okrzei 7
Narada Wojewódzkiego Kolektwu instruktorów artystycznych - sala odcytowa - godz. 10
Zagadnienia społeczne i moralne w "Zemście" z cyklu "Zemsta" A. Fredry - sala odcytowa godz. 13

Program I - na fal 1322 m
Program dnia: 5.45 11.50 17.00
Wiadomości: 5.04 6.00 6.30 7.00 7.30 8.00 12.04 13.00 19.00 21.00 23.00

Każdą ilość
KAUSZ (serówek) do linek stalowych o średnicy Ø 3 - 3,5 mm.
ZAKUPI natchmiast Zakład Sprzętu Lotnictwa Sportowego Nr. 5 w Krośnie n/Wisłokiem (Lotnisko)
Oferty wraz z ceną i próbką składać pod w/w adresem. K-495

WSZELKIE ŚRUBY, WKRETY, NAKRETKI
SMAROWNICZKI oraz drobne roboty toczone
w y k o n u j e
z powierzonych i własnych materiałów
Spółdz. Pracy „ZRZESZENIE METALOWCÓW”
w Pruszkowie, ul. Niszcza 3, tel. 26-98 - K-498

Z narady „kioskarzy” w Rzeszowie

„Kiedy przychodzi sobota po południu, uciekam z kiosku”

— „Kiedy przychodzi sobota po południu, bez przesady, ale zostawiam żonę w kiosku i sam uciekam w takie miejsce, żeby mnie nikt znajomy nie spotkał” — zwierzał się w ubiegły czwartek sprzedawca z kiosku „Ruchu” (róg Obronców Stalingradu i Szopena) ob. Rychlicki na zebraniu „kioskarzy” w Rzeszowie odbytym przy współudziale dyrektora kolportażu książki i prasy PPK „Ruch”, Turkiewicza, przed stawiciele „Domu Książki” i RSW „Prasa”.

Zastanawiacie się czytelnicy, co jest powodem sobotnich ucieczek ob. Rychlickiego z kiosku? Będzie to może brzmiało tak paradoksalnie, ale klienci, którzy w sobotę wracając z pracy do domów wstępują do „swego” kiosku aby zaprzytyć się w gazety i dowiadują się że gazety już nie ma.

Tak się przyjęło, że każdy z nas ma „swój” kiosk, w którym kupuje prasę. Każdy „kioskarz” zna swoich stałych gości, którym gazety sprzedaje. I ob. Rychlicki też ma takich, a ponieważ przykro mu swoich stałych klientów odprawiać jak to się mówi z „kwitkiem”...

Oto powód dla którego ob. Rychlicki w sobotę woli zostawić w kiosku żonę. On (i nie tylko on) chciałby aby wszyscy jego „goście” mogli się zasycić, stosownie do gustu i woli w różnorodny wachlarz tytułów gazetowych, właśnie w kiosku przez niego prowadzonym. A tu masz: pytają o „Przegląd Kulturalny” — odpowiadają, że nie ma. Pytają o „Nową Kulturę” — nie ma. O „Prawo i życie” — też nie ma, nie mówiąc już o tygodnikach ilustrowanych jak „Dookoła świata”, „Świat”, czy „Przekrój”... Ucieka więc ob. Rychlicki z kiosku, aby nie słyszeć dobitnych, złośliwych niejednokrotnie przycinków pod adresem kolportażu gazet, „Ruchu” i swoim własnym.

Istotnie. Z kolportażem prasy w Rzeszowie nie jest najlepiej. Nie możemy jednak mieć pretensji do „Ruchu” o zbyt skąpa ilość egzemplarzy tygodników ilustrowanych. Rozumieniamy, że nakład tych tygodników jest o duzo, duzo za mały, aby zaspokoić „apetyty” wszystkich czytelników. Ale jeśli w Rzeszowie brakuje tygodników kulturalnych, które nie mają wyznaczonego limitu, lub które nagminnie zostają zwracane z terenu — to tutaj już coś nie gra.

Obecni na zebraniu „kioskarzy” porządnie zmieni głowę kierownikowi odpowiedzianemu za zamówienia tygodników w poszczególnych wydawców i należy mieć nadzieję, że już od przyszłego miesiąca kupno „Nowej Kultury”, „Przeglądu Kulturalnego”, czy dwutygodnika „Prawo i życie” przestanie być problemem.

Inny z kolei dyskutant na zebraniu w PPK „Ruch” ob. Drozd (kiosk przy ul. Pułaskiego) skarżył się:

— „Otwieram kiosk o godz. 6 rano. Przychodzi klient i pyta: „sa „Nowiny”? — odpowiadam, że nie ma. No jeszcze nie przywiał. Przychodzi drugi: „sa „Nowiny”? — nie ma. Dwudziesty: „sa „Nowiny”? — nie ma. Wiec pyta z ironią, po co właściwie w kiosku siedzisz? A ja istotnie do godziny siódmej nie mam co sprzedawać”

Wielu pracowników spieszących do pracy na godz. 6 czy 7 chciałoby jeszcze po drodze zairzeć do gazety, dowiedzieć się co nowego na świecie, przeczytać ciekawy artykuł, informację.

W związku z ukazaniem się w dniu 31. VIII 1956 r. notatki pt. „Głównik grać nie musi ale płacić trzeba”, w której poruszyliśmy sprawę uszkodzonego głównika u ob. Kazimierza Frobela zam w Zwierzycy 220, Wojewódzki Zarząd Łączności w Rzeszowie wyjaśnił, że wysłany monter dokonał naprawy głównika.

KRYTYKA pomogła

W związku z ukazaniem się w dniu 31. VIII 1956 r. notatki pt. „Głównik grać nie musi ale płacić trzeba”, w której poruszyliśmy sprawę uszkodzonego głównika u ob. Kazimierza Frobela zam w Zwierzycy 220, Wojewódzki Zarząd Łączności w Rzeszowie wyjaśnił, że wysłany monter dokonał naprawy głównika.

Usprawnić pracę baru samoobsługowego

W barze samoobsługowym naprzeciw dworca PKP wciąż jeszcze nie jest wszystko tak jak należy. Kasjerka ciągle gdzieś wychodzi, a jeśli już jest, to znów nie ma drobnych. Dlatego wykupienie bloczka przedłuża się nieraz w nieskończoność. A to denerwuje szczególnie tych, którzy śpieszą się do pociągu.

Jest tam i druga bolączka. Otóż po otrzymaniu posiłku przy bufecie, konsument najczęściej nie ma gdzie położyć talerza, bo zbyt rzadko obsługują sprząta naczynia ze stołów.

Trzeba koniecznie usprawnić organizację pracy obsługi baru.

PIHM zapowiada

Jak podaje PIHM — zachmu rzenie niewielkie lub umiarkowane, tylko na wschodzie lokalnie przejęsłowo duże. W noc cy zamglenia lub lokalne mgły. Nad ranem na wschodnich krańcach przygruntowe przymrozki, temperatura maksymalna od 13 st. na wschodzie do 22 na zachodzie i południu kraju. Wiatry słabe, w ciągu dnia miejscami umiarkowane, z kierunków wschodnich.

aktualny felieton, lub sprawozdanie z meczu piłkarskiego. Niestety, gazeta nie zawsze w porę dociera do rzeszowskich kiosków. Dyrekcja FPK „Ruch” winę za ten stan zwała na Przedsiębiorstwo Transportu Samochodowego Łączności w Rzeszowie, które nie troszczy się o to, by samochody mające rozwozić gazety były gotowe przed rozdzielnią punktualnie o godz. 5.30 rano, a także by były naprawdę sprawne do szybkiego rozwiezienia prasy.

Ostatnio np. — tak informuje nas kierownik delegatury powiatowej „Ruch” w Rzeszowie Rabił — kierownictwo Przedsiębiorstwa Transportu Samochodowego Łączności wyznaczyło gazety kierowce, który mieszka poza Rzeszowem i do pracy dojeżdża pociągiem przychodzącym po godz. 6-tej... a rozwożenie gazet winno rozpocząć się najpóźniej o godz. 5.30.

Nie należy przeto się dziwić, że na przestrzeni ostatnich 10 dni aż 5 razy samochód się spóźnił i wielu czytelników spieszących rano do pracy nie mogło nabyć w kiosku gazety. Czy taki stan rzeczy można tolerować dłużej? Nie! — to jest jedyna odpowiedź, z której kierownictwo Przedsiębiorstwa Transportu Samochodowego Łączności Dyrekcja PPK „Ruch” winno wyciągnąć odpowiednie wnioski.

JULIAN WOŹNIAK

W królestwie przedszkolaków

Dotychczasowe jedno niewygodne pomieszczenie przedszkola wiejskiego w Trzebownisku nie pozwalało na rozwinięcie należytej pracy wychowawczej z dziećmi. Dzięki uzyskaniu nowego lokalu, dysponują dziś przedszkolaki z Trzebowniska salą zabaw, sypialnią, kuchnią, jadalnią i przybudówką przeznaczoną na umywalnię. A zarządność komitetu rodzicielskiego przyczyniła się z kolei do przeprowadzenia remontu sali i otoczenia budynku siatką drucianą o długości 120 m. Koszt tej wykładki około 8 tysięcy zł.

Do przedszkola uczęszcza obecnie 30 dzieci. Chętnych jest znacznie więcej ale brak niestety miejsca. Może by tak Wydział Oświaty WRN w Rzeszowie przychylił się do próby rodziców i utworzył II oddział przedszkola w Trzebownisku?

A co z ulicą Lenartowicza?

Cieszyli się bardzo mieszkańcy ulicy Lenartowicza w Rzeszowie, gdy zaczęto zwozić tam kamienie, płyty i krawężniki, które miały służyć do budowy nowej nawierzchni. Dziś są już mniej zadowoleni. Prace bowiem nie wiadomo z jakiej przyczyny utkwily na martwym punkcie, a o chodnikach to już Zjednoczenie Robót Inżynierskich chyba w ogóle zapomniało.

A szkoda wielka, bo ilość płyt przeznaczonych na ten cel zbyt szybko „topnieje” z każdym dniem.

Ze względu na równoczesną budowę jednorodzinnych domków, cała jezdnia i miejsce przeznaczone na chodnik zawalone są przymami żwiru, piasku, stosami cegły i betoniarkami, tak, że trudno jest myśleć o swobodnym przejściu pracowników spieszącymi do biur lub wracającym wieczorem wśród ciemności (bo i o oświetleniu ulicy Lenartowicza zapomina się).

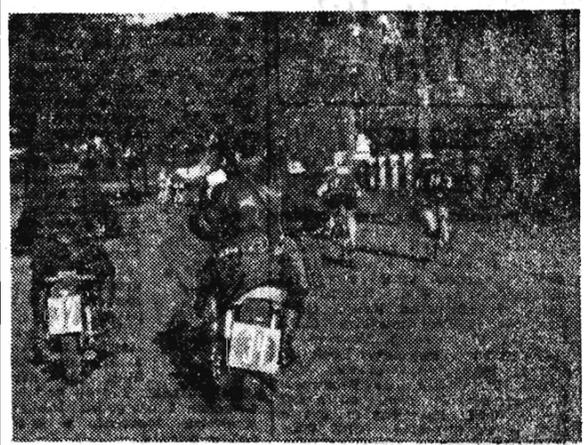
I co na to Zjednoczenie Budownictwa Miejskiego oraz Zjednoczenie Robót Inżynierskich w Rzeszowie?

I. Zawalkiewicz

Z teki fotoreportera

Mieczysław Wilczewski — ktoś z entuzjastów kolarstwa nie zna tego nazwiska. Pamiętam sukcesy tego kolarza w Wyścigu Pokoju w 1954 r., kiedy to Mieczysław Wilczewski, ceniłany był jako rewelacja... Po dłuższym przerwie w starach, spowodowanej studiami, Wilczewski powrócił na szosę startując w tegorocznym Wyścigu „Dookoła Polski”. Niestety, ten sympatyczny zawodnik na etapie V doznał kontuzji i zmuszony był wycofać się z wyścigu. Na zdjęciu obok — Wilczewski w chwili po krakście.

W Wyścigu „Dookoła Polski” co kilkanaście kilometrów specjalni inżynierzy (na motocyklach) wszystkim jadącym w kolumnie samochodowej dziennikarze, trenerzy, kierownicy ekip) donosili o aktualnym układzie kolumny kolarzy. I tak np. gdy do przodu wyskoczyli trzech zawodników: Wieckowski, Grabowski i np. Królik — na specjalnej tablicy zawieszanej — na plecach informatora pojawiała się numery startowe „uciekniętów” i cyfra określająca ile minut przewagi uzyskali ci uciekinierzy nad grupą główną. Forma informacji naprawdę pomysłowa i warto ją zastosować w wyścigach organizowanych na terenie naszego województwa.

O tym ile kłopotu i niejednokrotnie przysporzyć może zdobycia nagrody przekonał się młody kolarz CWKS, Bedyński, który za zwycięstwo etapowe w Opolu otrzymał... żywa owca, ofiarowana mu przez członków spółdzielni produkcyjnej. Owca „dumna” jak i zazwyczaj, jak ją spotkał okazała wielkie zainteresowanie dla sportu kolarskiego czemu dała wyraz zajadając wieniec laurowy (na zdjęciu) swe go właściciela.

Pracownicy poszukiwani

MURARZY na czerwone roboty i tynki, SZKLARZY, PŁYTKARZY, PARKIECIARZY, LASTRYKARZY oraz każdą ilość ROBOTNIKÓW NIEKWALIFIKOWANYCH do pracy na terenie woj. rzeszowskiego, w szczególności w Stalowej Woli, Dębicy, Krośnie i Sanoku. Zapewnicne kwatery w hotelach robotniczych, wyżywienie we własnych stołówkach, szeroki front robót i dobre zarobki. Wysokokwalifikowani robotnicy mogą otrzymać dodatki za rozłąkę oraz za zapewnienie pracy na cały okres zimowy — zatrudni od zaraz Rzeszowskie Przemysłowe Zjednoczenie Budowlane. Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia RPZB-Rzeszów, ul. Hanki Sawickiej 11 (obok gmachu KW PZPR.) K-489

DOBRYCH FACHOWCÓW na stenowiska KIEROWNIKA Zakładu Napraw maszyn biurowych oraz KIEROWNIKA Zakładu Napraw radioodbiorników, fryzjerkę damską, stolarzy i szewców zatrudni od zaraz Powiatowa Wielobranżowa Sp-nia Pracy Usług Rzemieślniczych w Tarnobrzegu. Warunki płacy w/g stawek akordowych, dla kierowników dodatek za kierownictwo. K-497

TECHNIKA BUDOWLANEGO z praktyką, WYKWALIFIKOWANYCH MURARZY, BRUKARZY, jednego BLACHARZA oraz większą ilość robotników niewykwalifikowanych zatrudni, natchmiast Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych Nr. 16 Odcinek Budowlany 16/5 Horyniec Zdrój, pow. Lubaczów. Praca akordowa, wynagrodzenie w/g Układu Zbiorowego Pracy w budownictwie, oraz dodatki rozłąkowe wynikające z Uchwały Prezydium Rządu Nr. 391/53 i strawne dla niewykwalifikowanych 8 zł dziennie. Kwatery i stołówka w miejscu. ZGŁOSZENIA: Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych 16 Odcinek Budowlany 16/5 w Horyńcu — Zdroju, pow. Lubaczów. K-472

W TRYSKI oryginalne do silnika „PERKUN” 2 cylindrowego o mocy 24 KM. produkcji F-my ZIELENIEWSKI — Kraków
ZAKUPI Spółdzielnia Inwalidów „SPÓLNOTA” w R z e s z o w i e K-493

Ogłoszenia drobne
Podziękowania
WSZYSTKIM, którzy wzięli udział w uroczystościach żałobnych zmarłego Dominika Maślanki, składa serdeczne podziękowanie — Rodzina. G-381

KIEROWNICTWU „Domu Dziecka” w Rzeszowie, a w szczególności siostrze zakonnym za troskliwą opiekę nad moim synkiem Januszem składam tą drogą serdeczne podziękowanie — Kidacka. G-380

ZA ODDANIE ostatniej przysługi mojemu zmarłemu mężowi w Banasiakowej Antoniemu oraz za okazaną nam pomoc składową tą drogą serdeczne podziękowanie wszystkim znajomym, a szczególnie Dyrekcji i Radzie Zakładowej KZG. — Banasiak Helena. G-378

Dr MACHOWSKIEJ M. oraz dr Chabince W. za troskliwą i bezinteresowną opiekę w czasie choroby Maślanki Dominika, składa serdeczne podziękowanie — Rodzina. G-381

Nauka
UWAGA RZEMIEŚLNICY! Zakład Doskonalenia Rzemiosła w Rzeszowie organizuje kurs nowoczesnego kroju ciężkiego męskiego i damskiego oraz kurs przygotowawczy do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich dla wszystkich zawodów. Wpisy przyjmuje się Lwowska 27 do dnia 1 października 1956 r. K-494

Sprzedaj
MOTOCYKL SHL. stan dobry sprzedam. Rzeszów, Dąbrowskiego 93 bl. 10/206 godz. 16 — 18. — G-379

